

DANMARKS NATIONALBANK

ÅRSRAPPORT 2017

DANMARKS
NATIONALBANK

DANMARKS
NATIONALBANK
ÅRSRAPPORT
2017

Årsrapport 2017

Redaktionen er afsluttet 7. marts 2018.

Se også www.nationalbanken.dk

Signaturforklaring:

- Nul
- 0 Mindre end en halv af den anvendte enhed
- Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- ... Tal foreligger ikke

Som følge af afrundinger kan der være mindre forskelle mellem summen af de enkelte tal og de anførte totalbeløb.

ISSN (Online) 2446-3000

Indhold

7	Forord

Beretning fra direktionen

	Direktionens beretning om bankens virksomhed
10	Pengepolitik, finansielle markeder og realøkonomien
12	Stabilitet i det finansielle system
13	Det Systemiske Risikoråd
13	Sikre betalinger
14	Regnskabsresultatet 2017
	Organisation
18	Medarbejdere
20	Nationalbankens repræsentation i bestyrelser, internationale organisationer mv.
21	Organisationsplan
	Risikostyring
22	Finansielle porteføljer
22	Risici på udlån til banker og realkreditinstitutter
24	Sikkerhedsgrundlag og udlån i 2017
24	Operationel risiko
25	Forsikringspolitik

Regnskab for året 2017

29	Regnskab

Forord

Nationalbanken blev oprettet i 1818, og 200-års jubilæet markeres i løbet af 2018 med en række aktiviteter vendt mod bankens interessenter og den brede offentlighed.

Nationalbanken blev oprettet for at bringe orden i pengevæsenet efter statsbankerotten i 1813. Først fra 1936 blev banken en selvejende institution, der fastsætter pengepolitikken uafhængigt af regering og Folketing. Loven fra 1936 gælder fortsat.

I lovens paragraf 1 står, at Nationalbanken har til opgave "at opretholde et sikkert pengevæsen her i landet samt at lette og regulere pengeomsætning og kreditgivning". Også beskrivelsen af bankens opgaver gælder fortsat.

Nationalbanken opretholder et sikkert pengevæsen ved at have fokus på stabile priser, sikre kontanter og elektroniske betalinger samt ved generelt at overvåge stabiliteten i det finansielle system.

Årsrapporten for 2017 indeholder ud over regnskabet en overordnet beskrivelse af Nationalbankens aktiviteter inden for de tre områder.

For en mere detaljeret beskrivelse henvises til de publikationer og rapporter, der er offentliggjort i løbet af året, samt til Nationalbankens hjemmeside i øvrigt.

København 7. marts 2018

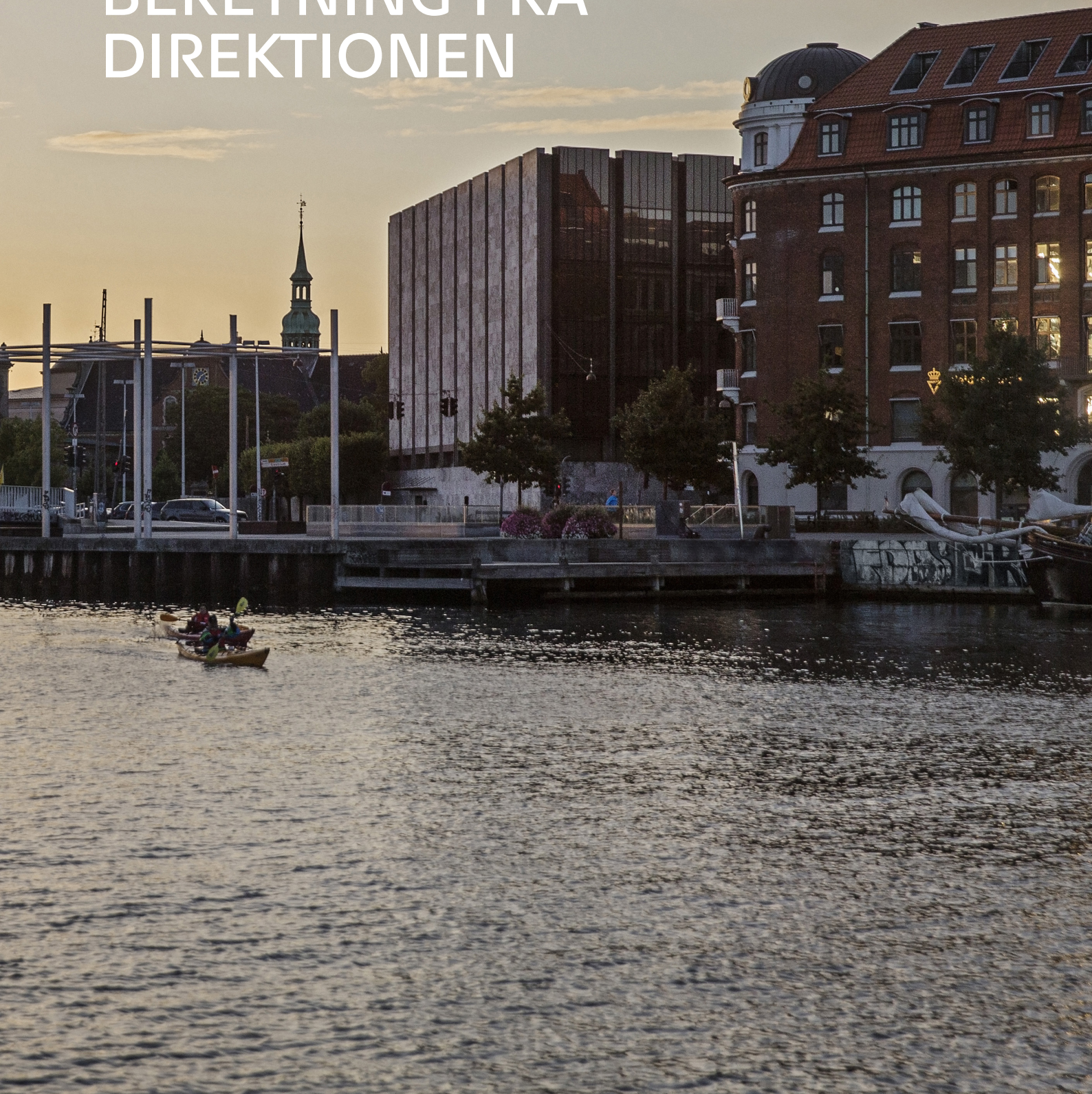
Lars Rohde
formand

Per Callesen

Hugo Frey Jensen

BERETNING FRA DIREKTIONEN

Direktionens beretning om bankens virksomhed

Pengepolitik, finansielle markeder og realøkonomien

Pengepolitikken i Danmark er indrettet efter at sikre en fast valutakurs over for euroen. Den formelle ramme for den danske fastkurspolitik er det europæiske valutasamarbejde, Exchange Rate Mechanism 2, ERM2. Fastkurspolitikken er en hjørnesten i dansk økonomi og har været med til at levere stabile priser. I begyndelsen af 2017 havde den danske centralkurs over for euro – og tidligere D-mark – været uændret i 30 år.

Kronens kurs over for euro har i 2017 ligget stabilt lidt stærkere end centralkursen, jf. figur 1. Det pengepolitiske rentespænd til euroområdet har været uændret, og valutareserven har været stabil. Nationalbanken har kun i meget begrænset omfang inter文neret i valutamarkedet.

Nationalbanken købte i løbet af 2017 valuta for netto 10,3 mia. kr. i forbindelse med intervention i valutamarkedet. Valutareserven var samlet forøget med 5,8 mia. kr. til 461,8 mia. kr. ultimo året.

Den danske stat har ikke optaget lån i udenlandsk valuta i de senere år, og i 2017 forfaldt statens sidste lån i udenlandsk valuta. Irland førtidsindfrie i december de lån, som blev ydet af den danske stat i 2012-13. Herefter har staten ikke længere udlån til andre lande.

Nationalbanken har ikke ændret de pengepolitiske renter i 2017 og begyndelsen af 2018. Det betyder, at indskudsbevisrenten fortsat er -0,65 pct., jf. figur 2. Det pengepolitiske rentespænd til Den Europæiske Centralbank, ECB, har været uændret -0,25 procentpoint.

Det danske pengemarked var roligt i 2017 med lave og stabile pengemarkedsrenter.

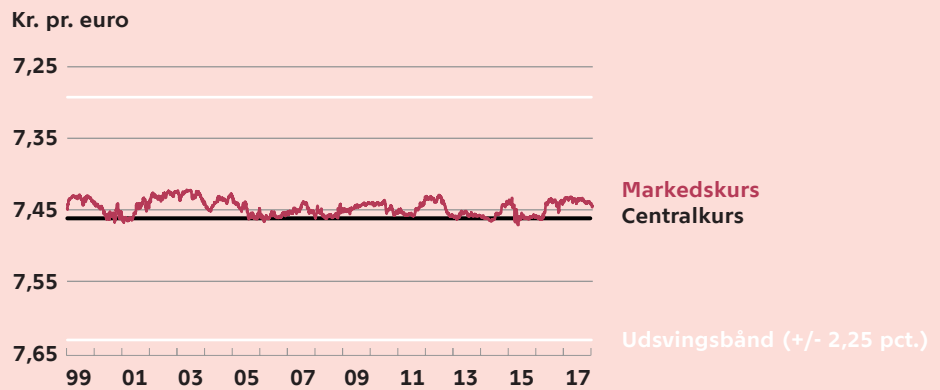
Stats- og realkreditobligationsrenterne var stabile og generelt meget lave i 2017, bl.a. som følge af ECB's lempelige pengepolitik for euroområdet. Den 30-årige realkreditobligationsrente var omkring 2 pct. ved udgangen af året, jf. figur 3. Det er tæt på det laveste niveau nogensinde. Den 10-årige danske statsobligationsrente har ligget omkring 0,5 pct. det meste af året, mens den 2-årige har ligget omkring -0,6 pct.

Udviklingen i de danske statsobligationsrenter følger stort set udviklingen i de tilsvarende tyske renter. Det 10-årige rentespænd til Tyskland blev indsnævret lidt i løbet af 2017, hvor en ny primary dealer-model blev indført. Ordningen har givet en større gruppe af banker et incitament til at stille skarpere priser på danske statspapirer, og det har bidraget til et mere likvidt statspapirmarked. Derudover medvirkede udenlandsk efterspørgsel efter realkreditobligationer til, at spændet mellem lange stats- og realkreditobligationer blev mindre.

Der var en bredt funderet fremgang i den globale økonomi i 2017, og verdenshandlen steg. I euroområdet fik opsvinget mere fart på i forhold til året før. Væksten i forbrugerpriserne i euroområdet og USA var kraftigere end i de forudgående år. Års-

Stabil krone på den stærke side af centralkursen

Figur 1

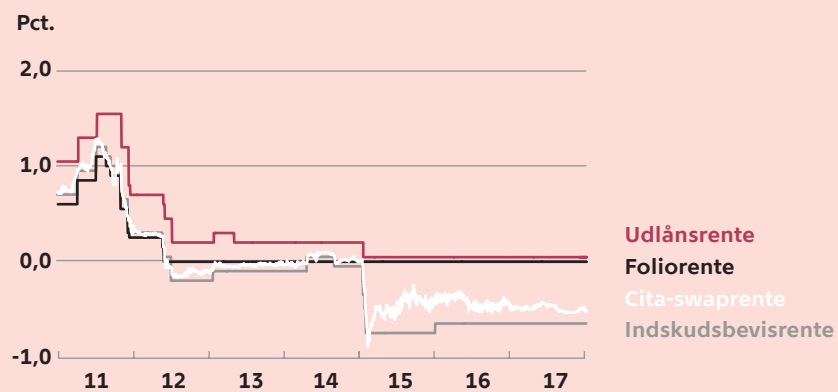

Anm.: Omvendt skala.

Kilde: Danmarks Nationalbank.

Uændrede pengepolitiske renter i 2017

Figur 2

Anm.: 1 måneds Cita-swaprente.

Kilde: Thomson Reuters Datastream, Danmarks Nationalbank.

Lavt niveau for renter i 2017

Figur 3

Anm.: Statsobligationsrenter er parrenter. Realkreditobligationsrenten er baseret på benchmarkobligationen.

Kilde: Nordea Analytics, Thomson Reuters Datastream.

stigningstakten i euroområdet lå fortsat under 2 pct. Lønstigningstakten var begge steder moderat. Herhjemme fortsatte det balancerede opsving, og økonomien bevægede sig ind i en højkonjunktur. Bruttonationalproduktet, BNP, steg med 2,1 pct. Det var over vækstopotentialet, som bl.a. begrænses af den demografiske udvikling. Nationalbanken påpegede, at finanspolitikken i en sådan situation bør bidrage til, at efterspørgslen ikke bliver højere, end kapaciteten kan bære. Erfaringerne viser, at en overophedning kan komme pludseligt og kraftigt.

Fremgangen på arbejdsmarkedet fortsatte i 2017, og tegnene på, at der var knaphed på arbejdskraft, blev tydeligere. Mens beskæftigelsen fortsat steg, fladede arbejdsløsheden ud tæt på det konjunktur-neutrale niveau omkring 4 pct. af arbejdsstyrken. Tidligere gennemførte reformer, der gradvist hæver tilbagetrækningsalderen, blev indfaset og bidrog til, at arbejdsudbuddet steg og dækkede en del af den øgede efterspørgsel efter arbejdskraft.

Lønstigningstakten var fortsat moderat og stort set på linje med stigningstakten i de lande, som Danmark traditionelt konkurrerer med. Forbrugerpriserne steg 1,1 pct. i 2017. Det var mere end i de forudgående år og på linje med udviklingen i euroområdet, men der var fortsat pæn vækst i reallønnen for de fleste på arbejdsmarkedet.

Overskuddet på betalingsbalancens løbende poster var på ca. 8 pct. af BNP. Det afspejler især, at husholdningerne og virksomhederne konsoliderede sig oven på finanskrisen.

Boligmarkedet var i fremgang i næsten hele landet med stigende priser og omsætning. Prisstigningstakten på ejerlejligheder i især hovedstaden var dog fortsat bekymrende høj, som det har været tilfælde i nogle år, og der var ingen tegn på afdæmpning. Nationalbanken vurderer, at den politiske aftale om den fremtidige boligbeskatning og opstramningen af god skik-reglerne vil give et mere geografisk balanceret boligmarked fremover og styrke muligheden for at fastholde et balanceret opsving.

Stabilitet i det finansielle system

Nationalbanken bidrager til at sikre stabiliteten i det finansielle system ved at analysere den finansielle sektor, analysere og vurdere systemiske risici og give anbefalinger. Der-

udover overvåger Nationalbanken betalingsinfrastrukturen, producerer finansiell statistik og varetager sekretariatsfunktionen for Det Systemiske Risikoråd.

Den positive økonomiske udvikling i 2017 blev afspejlet i stigende overskud i den finansielle sektor. Fremgangen hos de systemisk vigtige finansielle institutter, SIFI'er, kan tilskrives ekstraordinært høje kursreguleringer og meget lave nedskrivninger. Kerneindtjeningen har været faldende siden 2015, hvilket primært skyldes lavere nettorenteindtægter.

Nationalbankens stresstest af bankerne viste, at alle de systemisk vigtige institutter, der omfatter Danske Bank, Jyske Bank, Sydbank og Nykredit Bank, fortsat kan leve op til minimumskapitalkravene i tilfælde af en hård recession. Testen viste også, at enkelte vil få et begrænset behov for ekstra kapital i forhold til det samlede kapitalkrav inklusive kapitalbuffere. Spar Nord blev i december 2017 udpeget som systemisk vigtigt institut.

De danske banker har generelt opbygget en betydelig kapacitet til at øge deres udlån. Det kan gøre dem mere risikovillige, hvilket bl.a. afspejles i Nationalbankens udlånsundersøgelse, hvor flere banker melder, at de lempet kreditstandarderne. De mellemstore banker øger udlånet til konjunkturfølsomme erhverv, og udlån til sårbare husholdninger med høj gæld i forhold til indkomst stiger. Samtidig giver stigende boligpriser grobund for, at kreditvæksten kan komme hurtigt og kraftigt.

Øget risikovillighed hos banker og realkreditinstitutter peger sammen med konjunkturopsving, lave renter og stigende aktivpriser på, at risici er under opbygning i den finansielle sektor.

Vedtagelsen af troværdige og praktisk anvendelige afviklingsplaner er en afgørende forudsætning for at kunne afvikle nødlidende banker og realkreditinstitutter uden at bruge statslige midler. Under finanskrisen måtte staten træde til for at hjælpe kriseramte kreditinstitutter med individuelle statsgarantier, statsligt kapitalindskud og en generel statsgaranti. For at undgå lignende situationer i fremtiden anbefalede Nationalbanken, at afviklingsmyndighederne anvender en afviklingsstrategi, som også inkluderer realkreditinstitutter, dvs. en koncernafviklingsstrategi. Endvidere anbefalede Nationalbanken, at myndighederne skal understøtte denne strategi med et såkaldt NEP-krav, der er et krav til den mængde passiver, der er egnede til at

absorbere tab og til at rekapitalisere i en afviklings-situation. Kravet skal stilles både til koncernen og som et internt krav til de enkelte institutter, herunder realkreditinstitutterne. Den strategi kræver en ændring af den danske lovgivning på området.

Det Systemiske Risikoråd

Nationalbanken varetager formandskab og sekretariat for Det Systemiske Risikoråd, der overvåger systemiske risici i det finansielle system.

I marts vedtog Rådet en henstilling om begrænsning af risikable låntyper ved høj gældsætning og en henstilling om en systemisk kapitalbuffer på Færøerne. Erhvervsministeren udsendte efterfølgende nye retningslinjer, der begrænser en række risikable lån ved høj gældsætning. Adgangen til afdragsfrihed begrænses imidlertid ikke i samme omfang, som Rådet har henstillet. Erhvervsministeren fastsatte en systemisk kapitalbuffer for færøske kreditinstitutter på 1 pct. fra 1. januar 2018.

I november reviderede Rådet sin metode til at vurdere den kontracykliske kapitalbuffersats, og på mødet i december henstillede Rådet til erhvervsministeren, at den kontracykliske kapitalbuffer aktiveres, og at satsen fastsættes til 0,5 pct. gældende fra 31. marts 2019. Erhvervsministeren har tre måneder til at træffe beslutning om, hvorvidt bufferen skal aktiveres.

Sikre betalinger

Nationalbanken bidrager til sikker afvikling af elektroniske betalinger. Det sker ved at sørge for, at bankerne sikkert og effektivt kan afvikle indbyrdes betalinger.

Nationalbanken overvåger, at den danske betalingsinfrastruktur er sikker og effektiv og lever op til internationale standarder. Overvågningen omfatter de danske betalings- og afviklingssystemer samt de vigtigste betalingsløsninger. Driften af de overvågede systemer har i 2017 været tilfredsstillende. Nationalbanken har i 2017 offentliggjort en generel overvågningsrapport, en vurdering af Dankort og

en analyse af indirekte deltagere i Kronos, der er det system, der håndterer store tidskритiske betalinger.

Nationalbanken arbejder på at udskifte de bagvedliggende it-systemer i Kronos. Det nye system, Kronos2, var planlagt igangsat i 2017, men er blevet udsat og ventes nu klar i 2018. Systemet understøtter markedsdeltagernes indbyrdes betalinger, de pengepolitiske operationer, sikkerhedsstillelse mv.

Finansielt Sektorforum for Operationel Robusthed, FSOR, der fokuserer på at imødegå den stigende cybertrussel, kortlagde og risikovurderede betalingsinfrastrukturen og formulerede konkrete anbefalinger, der skal øge cyberrobustheden i den finansielle sektor. Endvidere gennemførte FSOR en test af det kriseberedskab, der skal håndtere alvorlige angreb mod den finansielle sektor, og der arbejdes på at etablere et testprogram for den danske finansielle sektor. Programmet skal medvirke til at forbedre evnen til at opdage og reagere på angreb fra hackere. Endelig afholdt Nationalbanken den første nordiske cyberkonference i København. Nationalbanken varetager formandskab og sekretariat for FSOR.

Betalingsrådet

I 2017 bidrog Betalingsrådet til, at Nationalbanken udvidede statistikgrundlaget for betalingsmarkedet. Statistikens første del blev offentliggjort i december 2017 og er nu tilgængelig via både Danmarks Nationalbanks og Danmarks Statistiks statistiskdatabaser. Endvidere igangsatte Rådet en undersøgelse af omkostningerne ved betalinger i Danmark. Formålet er at opgøre de samfundsmæssige omkostninger for de mest anvendte betalingsformer, som borgere og virksomheder benytter sig af. Rådet havde i 2017 ni medlemmer, efter at Finanstilsynet indtrådte som nyt medlem ultimo 2016. Nationalbanken varetager formandskab og sekretariat for Betalingsrådet.

Seddel- og møntomløb

Værdien af cirkulerende sedler og mønter var 71,0 mia. kr. ved udgangen af 2017, hvilket er stort set uændret i forhold til året før. Seddelomløbet var 64,5 mia. kr., mens det samlede møntomløb var 6,0 mia. kr. Dertil kommer det færøske seddelomløb på 0,5 mia. kr.

Mængden af forfalskede danske sedler er fortsat meget begrænset. Antallet af registrerede falske sedler faldt fra 880 stk. i 2016 til 531 stk. i 2017. Af de registrerede sedler blev 525 stk. fundet i omløb. Falske sedler findes typisk ved politiransagninger. Ligesom de foregående år er der primært blevet registreret falske 500-kronesedler.

Efterspørgslen efter nye sedler og mønter falder, men det samlede kontantomløb i Danmark er omtrent uændret, da sedler generelt holder længere i dag end tidligere. Mindre efterspørgsel efter nye sedler og mønter er et resultat af, at danskerne i stigende grad benytter elektroniske muligheder som dankort, betalingsservice, netbank og tjenester som fx mobilbetalingstjenester.

Med udgangen af 2016 ophørte Nationalbanken med selv at producere sedler og mønter. Der er indgået en 4-årig rammeaftale med Mint of Finland om at levere danske mønter. Seddelproduktionen blev sendt i udbud i 2017, og i begyndelsen af 2018 blev Oberthur Fiduciaire SAS valgt som ny leverandør af sedler på en 4-årig kontrakt med mulighed for yderligere 2 års forlængelse. Nationalbanken vil fortsat være seddel- og møntudstedende myndighed, selv om produktionen er udliciteret.

Ved særlige begivenheder i Kongehuset udsender Nationalbanken en erindringsmønt. I anledning af Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prins Henriks guldbryllop den 10. juni 2017 udsendte Nationalbanken derfor en erindringsmønt.

Mønten udkom som en 500-kronemønt i sølv, en 20-kronemønt til almindelig cirkulation og en 20-kronemønt i en proofversion, hvor motivet fremstår mere skarpt.

Mønterne er lovligt betalingsmiddel og kan indløses i Nationalbanken til pålydende værdi.

Regnskabsresultat 2017

Nationalbanken fik i 2017 et underskud på 254 mio. kr. mod et overskud på 3.928 mio. kr. i 2016.

Det finansielle resultat gav i 2017 et overskud på 0,5 mia. kr. Her bidrog aktieeksponeringen med 1,0 mia. kr., mens renter på indlån gav en renteindtægt på 1,4 mia. kr. Dertil kommer, at euro blev en anelse styrket over for kroner, hvilket gav en positiv valutakursregulering på 0,6 mia. kr. Omvendt var der renteomkostninger på 2,4 mia. kr. Det skyldes, at en stor del af valutareserven placeres til negative renter. Et fald i guldprisen opgjort i kroner gav negative kursreguleringer på guldbeholdningen på 0,3 mia. kr.

Omkostninger udgjorde 0,8 mia. kr., hvilket er en stigning på 0,1 mia. kr. i forhold til 2016. Omkostningsudviklingen afspejler, at Nationalbanken er i gang med at reorganisere it-området, fordi dele af drift og udvikling på it-området er outsourcet til KMD. Arbejdet med at reorganisere it-området strækker sig ind i 2018.

Endvidere afspejler omkostningsudviklingen, at der er igangsat større bygningsrenoveringsprojekter. Nationalbankens bygning er godt 40 år gammel og blev fredet i 2009. Det er nødvendigt at udskifte en række bygningsdele, ligesom der er fokus på at energioptimere. Renoveringen fortsætter de kommende år, hvilket øger ressourcetrækket.

Årets resultat er drevet af faktorer, som fremgår af figur 4.

Resultatdisponering

Statens resultatandel er baseret på følgende model:

- Nationalbanken overfører en andel af gennemsnittet af de seneste fem års regnskabsresultater ekskl. kursreguleringer på guld til staten. Den resterende del af årets resultat henlægges til Nationalbankens Sikringsfond.
- Overførselsprocenten fastsættes med sigte på, at Nationalbankens egenkapital over tid vokser med nominelt BNP – medmindre der er et ekstraordinært behov for konsolidering.

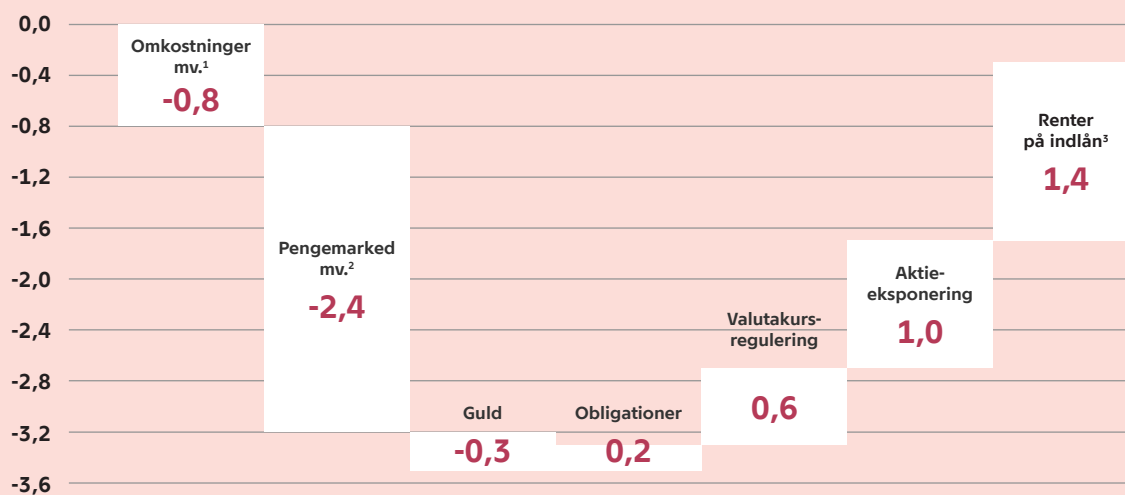
Der overføres ikke noget til staten for regnskabsåret 2017. Det skyldes, at Nationalbankens indtjening de kommende år forventes at være meget lav eller udvise underskud. Størstedelen af indtjeningen kommer normalt fra møntningsgevinsten og forrentningen af egenkapitalen. Seddel- og møntomløbet samt egenkapitalen udgjorde 145 mia. kr. ultimo 2017. Når renterne er negative, er indtjeningsbidraget herfra også negativt. Modsat vil et renteniveau på fx 2 pct. give et årligt bidrag på knap 3 mia. kr. De negative renter lægger derfor pres på Nationalbankens samlede indtjening. Derfor forventes Nationalbankens egenkapital ikke at kunne vokse i takt med udviklingen i nominelt BNP.

Årets underskud på 254 mio. kr. reducerer egenkapitalen tilsvarende.

Resultat 2017

Figur 4

Mia. kr.

Kilde: Danmarks Nationalbank.

¹. Omkostninger, udbytte og avancer af anlægsaktier mv.

². Inkl. valutaafdækningsomkostninger.

³. Renter fra pengeinstitutter og staten mv.

Nøgletal

RESULTAT

-0,3 mia. kr.

4,2 mia. kr.

Placering af valutareserven til negative renter var den primære årsag til, at Nationalbanken i 2017 fik et lille underskud.

VALUTARESERVEN

461,8 mia. kr.

5,8 mia. kr.

Valutareserven var stabil i 2017, og Nationalbanken har kun i meget begrænset omfang intervenseret i valutamarkedet.

INDSKUDSBEVISRENTEN

-0,65 pct.

Uændret

Nationalbanken ændrede ikke indskudsbevisrenten, der er den toneangivende pengepolitiske rente, i 2017. Det pengepolitiske rentespænd til Den Europæiske Centralbank, ECB, har været uændret -0,25 procentpoint.

VÆRDI AF GULDBEHOLDNING

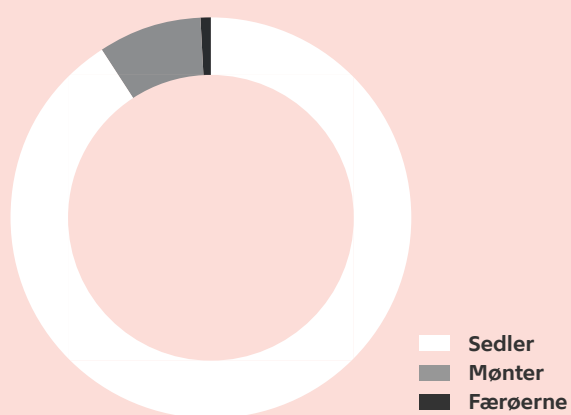
17,2 mia. kr.

-1,5 pct.

Nationalbankens beholdning af guld var uændret 66,5 tons, og den indgår i valutareserven, men udgør kun en beskednen del. Prisen på guld opgjort i kroner faldt lidt.

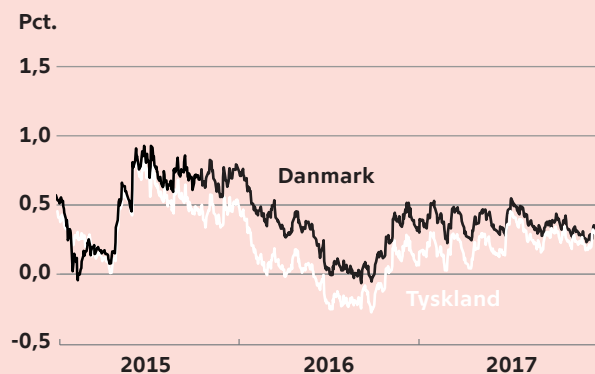
SEDDEL- OG MØNTOMLØB

Værdien af cirkulerende sedler og mønter var 71 mia. kr.

Seddelomløbet var ved udgangen af 2017 på 64,5 mia. kr., mens det samlede møntomløb var på 6,0 mia. kr. Dertil kommer færøsk seddelomløb på 0,5 mia. kr.

10-ÅRIGE STATSOBLIGATIONER

Stats- og realkreditrenterne var stabile og generelt meget lave i 2017. Den 10-årige danske statsobligationsrente lå det meste af året tæt på 0,5 pct.

Figuren viser parrenter til Tyskland i det 10-årige løbetidssegment.

Organisation

Personaleomsætningen var i 2017 på 28,5 pct. mod 18,9 pct. i 2016. Årsagen til stigningen er primært effekten af større organisatoriske beslutninger og særligt den gennemførte outsourcing af en række it-opgaver til KMD. Baggrunden for outsourcingen var ønsket om til stadighed at kunne sikre tilstrækkelige ressourcer og kompetencer til at varetage de driftsmæssige it-opgaver.

Beslutningen om at outsource produktionen af sedler og mønter påvirkede også personaleomsætningen. De berørte medarbejdere er blevet hjulpet videre på baggrund af en aftale indgået i bankens samarbejdsudvalg.

Renset for fratrædelser i forbindelse med outsourcing af it-driftsopgaver og produktion af sedler og mønter samt øvrige mindre organisatoriske tilpasninger var personaleomsætningen i 2017 13,1 pct.

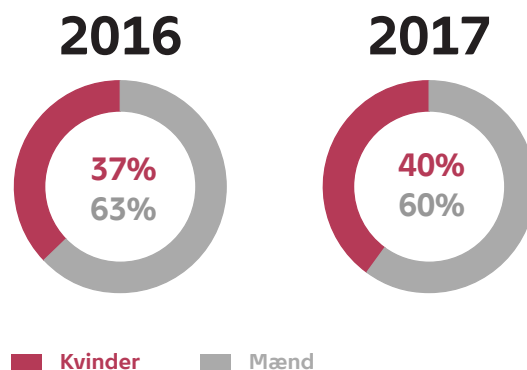
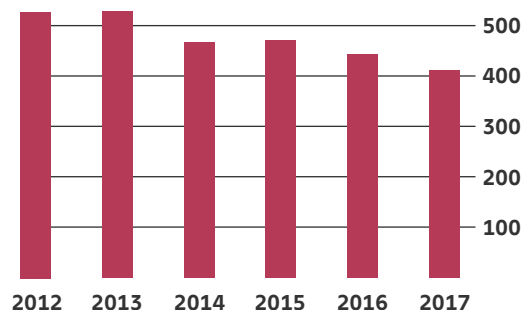
I alt fratrådte 126 medarbejdere i løbet af 2017, og der blev ansat 101 nye medarbejdere, særligt inden for finansiell stabilitet, it-sikkerhed og it-kontraktstyring samt internationale profiler inden for økonomisk forskning.

Det samlede sygefravær faldt i 2017 til 5,6 dage pr. medarbejder mod 8,1 dage pr. medarbejder i 2016. Eksklusive langtidssyge faldt sygefraværet til 3,9 dage pr. medarbejder mod 5,4 dage pr. medarbejder i 2016.

2017 var første år med det 2-årige program for nyuddannede økonomer i banken – Nationalbankens Central Banking Economist Programme. Formålet er at øge kendskabet til bankens kerneområder, give deltagerne et netværk i banken og styrke samarbejdet på tværs af afdelingerne. Ultimo 2017 var der 37 deltagere på programmet.

Den årlige medarbejdertilfredshedsundersøgelse blev flyttet til efteråret, således at resultaterne kunne indgå direkte som et element i bankens strategiarbejde for 2018. Undersøgelsen viste bl.a., at medarbejdertilfredsheden – medarbejdernes arbejdsglæde – var steget.

UDVIKLING I ANTAL FULD TIDSANSATTE

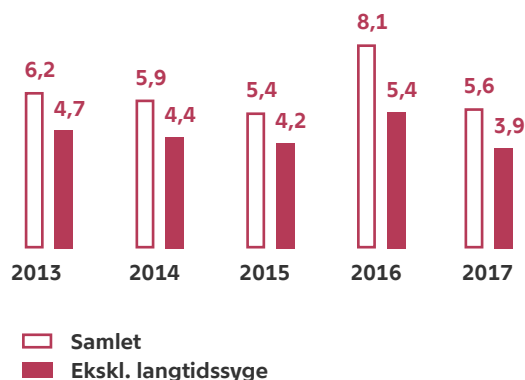

SYGEFRAVÆR

5,6

Dage om året i samlet sygefravær

MEDARBEJDERTILFREDSHED

Arbejdsglæden er steget med
11 indekspoint fra indeks 65
i 2016 til indeks 76 i 2017

65

2016

76

2017

Nationalbankens repræsentation i bestyrelse, internationale organisationer mv.

Nationalbanken er pr. 1. marts 2018 repræsenteret i følgende bestyrelser, internationale organisationer mv.:

Den Europæiske Union, EU

Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici, ESRB
Nationalbankdirektør Lars Rohde er medlem.

Det Økonomiske og Finansielle Udvalg
Nationalbankdirektør Per Callesen er medlem.

Den Europæiske Centralbank, ECB

Det Generelle Råd
Nationalbankdirektør Lars Rohde er medlem.

Den Internationale Valutafond, IMF

Board of Governors
Nationalbankdirektør Lars Rohde er det danske medlem

Den Nordisk-Baltiske Monetære og Finansielle Komite

Nationalbankdirektør Per Callesen er formand.

Bank for International Settlements, BIS

Meeting of Governors, Global Economy Meeting
Nationalbankdirektør Lars Rohde deltager.

Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling, OECD

Det Økonomisk-Politiske Udvalg
Underdirektør Niels Lynggård Hansen er medlem.

Nordisk-Baltisk Makroprudentielt Forum

Nationalbankdirektør Lars Rohde er medlem.

Betalingsrådet

Nationalbankdirektør Per Callesen er formand.

Det Systemiske Risikoråd

Nationalbankdirektør Lars Rohde er formand.
Nationalbankdirektør Per Callesen er medlem.

Det Økonomiske Råd

Nationalbankdirektør Per Callesen er medlem.

Finanstilsynets bestyrelse

Vicedirektør Karsten Bilotft er medlem.

Koordinationsgruppen for finansiell stabilitet

Nationalbankdirektør Per Callesen er medlem.

Nationalbankens repræsentantskab pr. 1. marts 2018

Boks 1

Formand: Bestyrelsesformand Søren Bjerre-Nielsen
Næstformand: Professor Christian Schultz

Valgt af Folketinget indtil 31. marts 2021:

Folketingsmedlem Morten Bødskov
Folketingsmedlem Kristian Thulesen Dahl
Folketingsmedlem Pelle Dragsted
Folketingsmedlem Josefine Fock
Folketingsmedlem Jacob Jensen
Folketingsmedlem Henrik Sass Larsen
Folketingsmedlem Joachim B. Olsen
Folketingsmedlem Peter Skaarup

Udnævnt af erhvervs- og vækstministeren indtil 31. marts 2021:
Departementschef Barbara Bertelsen
Departementschef Michael Dithmer

Valgt af repræsentantskabet	indtil 31. marts:
Adm. dir. Asger Enggaard	2022
CEO Kristian Hundebøll	2022
Formand for Forbrugerrådet Tænk Anja Philip	2022
Bestyrelsesformand Søren Bjerre-Nielsen	2018
Professor Christian Schultz	2018
Adm. direktør Anne Hedensted Steffensen	2018
CEO Bent Jensen	2019
Professor Michael Møller	2019
Adm. direktør Gitte Pugholm Aabo	2019
Adm. dir. Per Bank	2020
Adm. dir. Eva Berneke	2020
Formand for FTF Bente Sorgenfrey	2020
Fhv. bestyrelsesformand for Dansk Landbrug, gårdejer Peter Gæmelke	2021
Formand Claus Jensen	2021
Formand Lizette Risgaard	2021

Nationalbankens bestyrelse pr. 1. marts 2018

Boks 2

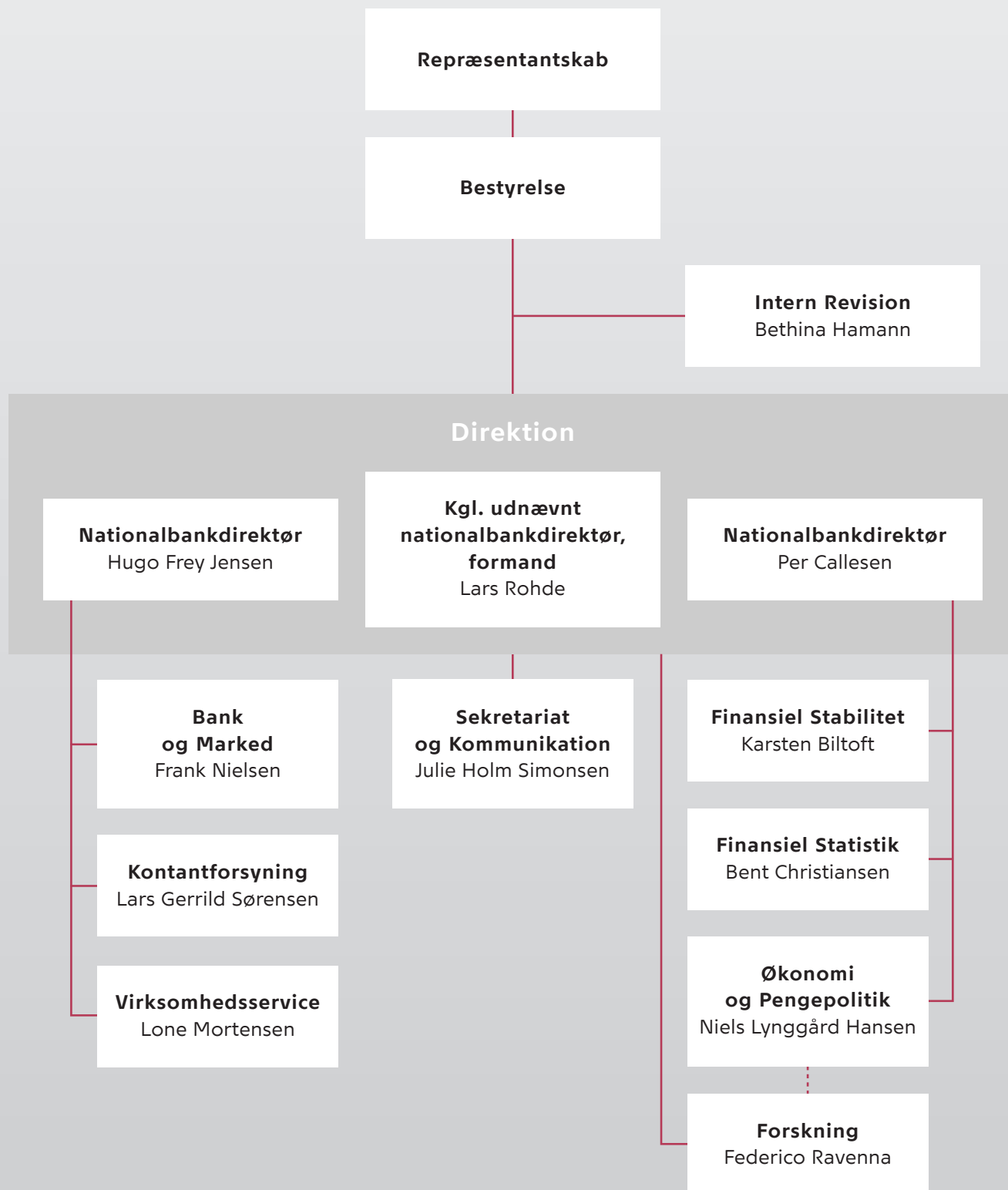
Formand: Bestyrelsesformand Søren Bjerre-Nielsen
Næstformand: Departementschef Michael Dithmer

Valgt af repræsentantskabet indtil 31. marts 2018:

Bestyrelsesformand Søren Bjerre-Nielsen
Folketingsmedlem Kristian Thulesen Dahl
Folketingsmedlem Henrik Sass Larsen
Professor Christian Schultz
Formand for FTF Bente Sorgenfrey

Udnævnt af erhvervs- og vækstministeren indtil 31. marts 2021:
Departementschef Barbara Bertelsen
Departementschef Michael Dithmer

Organisationsplan
1. marts 2018

Risikostyring

Nationalbanken er eksponeret mod risici på finansielle porteføljer, på udlån til banker og realkreditinstitutter samt mod operationelle risici.

Finansielle porteføljer

Nationalbankens finansielle porteføljer består af valutareserven (462 mia. kr.) og beholdningen af indenlandske obligationer (33 mia. kr.).

Valutareservens primære formål er, at Nationalbanken med kort varsel skal være i stand til at intervenere i valutamarkedene af hensyn til fastkurspolitikken. Derudover skal reserven understøtte finansiell stabilitet og udlån til IMF.

Nationalbanken har i 2017 kun foretaget beskedne interventionskøb af valuta, og valutareserven har derfor været stabil.

Valutareservens formål stiller krav til placeringer med høj likviditet og kreditværdighed. Størstedelen er placeret på konti i centralbanker, sikrede ind-

skud i kommercielle banker (reverse repoer) samt statsobligationer, der kan sælges eller belånes med kort varsel. Ultimo året var der en stor og ekstraordinær omplacering til centralbankindsud, fordi de kommercielle banker ikke ønskede at indgå reverse repoer over årsskiftet. Efter årsskiftet kunne der igen indgås reverse repoer.

Ud over hensynet til likviditet har Nationalbanken et sekundært formål om at opnå det bedst mulige afkast med lav risiko. Derfor har Nationalbanken også eksponering mod fx aktier og virksomhedsobligationer, der bidrager til at øge den forventede indtjening og sprede risikoen. Den samlede risiko udgør under 10 pct. af egenkapitalen¹, jf. tabel 1.

Nationalbankens guldbeholdning og fordring på IMF indgår som en del af valutareserven. Banken skal ifølge nationalbankloven have en guldbeholdning. Beholdningen er på 66,5 tons, og mængden har stort set været konstant siden 1970. Værdien var ultimo 2017 17 mia. kr. Den samlede fordring på IMF var på 15 mia. kr. ultimo 2017. Nationalbanken har givet yderligere tilsagn for samlet 114 mia. kr. Mens tilsagnet er ganske betydeligt, er det forventede træk lavt.

---

1 Opgjort i forhold til expected shortfall 95 pct., som er det gennemsnitlige tab i de 5 pct. værste scenarier i Nationalbankens risikomodell.

Nationalbankens finansielle porteføljer

Tabel 1

Mia. kr.	2017	2016
Udenlandske obligationer	141	245
Statsobligationer med en kreditvurdering på AA- eller derover Tre største modparter Tyskland (27 mia. kr.), Frankrig (21 mia. kr.), Holland (5 mia. kr.)	64	106
Statsobligationer med lavere kreditvurdering (BB+ til A+) ¹ Tre største modparter: Spanien (4 mia. kr.), Italien (3 mia. kr.), Polen (2 mia. kr.)	12	14
Andre obligationer med høj kreditvurdering (AA- eller derover) Statsgaranterede (12 mia. kr.), overnationale (9 mia. kr.), tyske og svenske covered bonds (6 mia. kr.)	26	30
Obligationer udstedt af BIS	39	95
Indenlandske obligationer	33	33
Realkredit (32,1 mia. kr.), Skibskredit (0,7 mia. kr.), andre (0,1 mia. kr.)		
Pengemarkedsprodukter	284	167
Sikrede udlån (reverse repoforretninger)	–	35
Usikrede indskud	2	3
Centralbankindskud (inkl. indskud i BIS)	282	130
Øvrige beholdninger og eksponeringer		
Guld	17	17
Eksponering mod aktier via aktiefutures	7	8
Virksomhedsobligationer via ETF	8	8
IMF ²	15	17
Udvalgte risikomål/nøgletal		
95 pct. expected shortfall ³ i pct. af egenkapitalen	9,3	10,6
Kronevarighed	2,6	2,6
Porteføljens samlede gennemsnitlige kreditvurdering ⁴	>AA+	>AA+
Valutaeksponering (før omlægning i parentes)		
EUR	434 (377)	420 (312)
USD	0 (38)	0 (112)
Andre	0 (19)	0 (5)

Anm.: Tabellen viser laveste kreditvurdering fra henholdsvis Fitch, Moody's og Standard & Poor's. Afrundede tal.

Kilde: Danmarks Nationalbank, Fitch, Moody's og Standard & Poor's.

1. Obligationernes kreditvurdering ved opkøb var BBB- eller højere.

2. Derudover er der gæld til IMF som følge af tildeling af særlige trækningsrettigheder på 14 mia. kr.

3. 95 pct. expected shortfall er beregnet for en horisont på 1 år. De underliggende risikofaktorer er estimeret på basis af observationer fra 1999 og frem.

4. Den gennemsnitlige kreditvurdering er vægtet efter beholdningernes markedsværdier. Beholdninger uden kreditvurdering (primært BIS) er ikke medtaget.

Risici på udlån til banker og realkreditinstitutter

Nationalbanken yder pengepolitiske lån med løbetid på 1 uge til pengepolitiske modparter og yder også kredit inden for dagen for at lette betalingsafviklingen². Endelig yder Nationalbanken lån til kontantdepoter. Også i 2017 har brugen af pengepolitiske lån været meget begrænset. Det skyldes, at bankerne har haft rigelig likviditet stående på konti i Nationalbanken.

Der er ikke et loft over muligheden for at låne i Nationalbanken, men der skal altid stilles tilstrækkelig sikkerhed. Nationalbanken kan kun få kredittab på udlån, hvis to begivenheder indtræffer samtidigt: En modpart går konkurs, og realisationsværdien af de stillede sikkerheder viser sig at være utilstrækkelig i forhold til den ydede kredit. Risikoen for kredittab er som følge heraf meget lav.

Sikkerhedsgrundlag og udlån i 2017

Ultimo 2017 var der ingen pengepolitiske udlån.

For at lette betalingsafviklingen giver Nationalbanken dagligt en trækingsret mod sikkerhed, som institutterne kan benytte inden for dagen i forbindelse med detail- og værdipapirafvikling. Ultimo året

var trækingsretten på 185 mia. kr. for betalinger med valør 2. januar 2018. Den oversteg langt betalingsforpligtelserne og blev udnyttet i begrænset omfang.³

Sikkerhedsgrundlaget består af danske statspapirer, obligationer garanteret af den danske stat, realkreditobligationer samt obligationer udstedt af KommuneKredit og Føroya Landsstýri.

Belåningsværdien – dvs. markedsværdien af modparternes pantsatte værdipapirer fratrukket haircut – var 110 mia. kr. ved udgangen af 2017. Herudover har institutterne mulighed for at stille indskudsbeviser til sikkerhed for kredit inden for dagen. Belåningsværdien af disse udgjorde 160 mia. kr., jf. figur 5.⁴

Operationel risiko

Operationel risiko er risikoen for direkte eller indirekte tab som følge af utilstrækkelige eller fejlslagne interne processer, menneskelige fejl, systemfejl eller tab som følge af eksterne begivenheder. Operationel risiko omfatter også forretnings- og omdømmerisiko. Som definitionen indikerer, forbindes operationel risiko ofte med bestemte og enkeltstående begivenheder.

Nationalbanken arbejder kontinuerligt med at identificere, vurdere, håndtere og følge op på væsentlige operationelle risici. Nationalbankens risikostyringsproces har til formål at tilvejebringe

2 Faciliteten benyttes især af institutterne i forbindelse med værdipapir- og detailafviklingen, hvor Nationalbanken på sikret basis garanterer for institutternes betalingsforpligtelser.

3 Trækingsrettens størrelse afspejler, at institutterne automatisk kan reservere al deres disponible likviditet til de natlige afviklinger, hvor institutterne alligevel ikke har andet likviditetsbehov. Trækingsretten er mindre end den samlede belåningsværdi af de pantsatte sikkerheder, da ikke alle institutter reserverer al deres disponible likviditet.

4 Endelig har institutterne mulighed for at anvende sikkerhedsretten, hvor de kan stille værdipapirdepoter i VP Securities, typisk deres handelsdepot, som sikkerhed for kredit inden for dagen. Sikkerhedsgrundlaget i sikkerhedsretten er det samme, som Nationalbanken anvender for pengepolitiske udlån.

ensartethed og sammenlignelighed mellem operationelle risici, så det er muligt at prioritere initiativer i tråd med bankens overordnede målsætninger.

Nationalbanken følger trusselsbilledet inden for cyberkriminalitet og vurderer løbende behovet for at styrke it-sikkerheden.

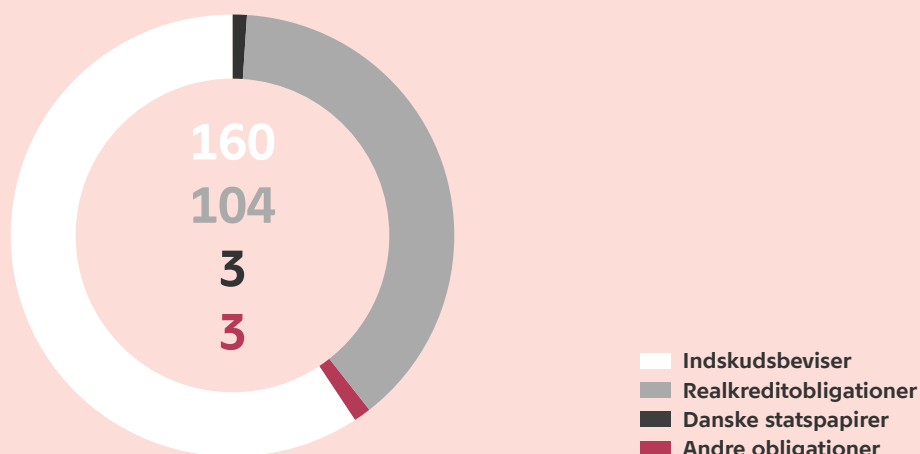
Forsikringspolitik

Nationalbankens forsikringer og forsikringspolitik gennemgås årligt med en ekstern forsikringsmægler. Gennemgangen i 2017 har ikke medført væsentlige ændringer i forsikringsprogrammet.

Belåningsværdi af sikkerheder

Figur 5

Mia. kr.,
ultimo 2017

Anm.: Andre obligationer består af obligationer garanteret af den danske stat eller udstedt af KommuneKredit og Føroya Landsstýri. Realkreditobligationer omfatter både RO, SDRO og SDO. Sikkerhedsretten indgår ikke. Afrundede tal.
Kilde: : Danmarks Nationalbank.

REGNSKAB FOR ÅRET 2017

Hoved- og nøgletal 2013-17

Resultatopgørelse (mio. kr.)	2017	2016	2015	2014	2013
Nettorenteindtægter mv.	-851	-51	1.877	1.144	660
Værdiregulering af guld	-271	2.001	-217	1.792	-6.234
Øvrige kursreguleringer	1.621	1.723	2.345	3.104	-391
Udbytte og avancer af anlægsaktier mv.	39	957	263	1.495	152
Andre indtægter	19	4	5	5	123
Omkostninger inkl. afskrivninger	-792	-707	-659	-575	-629
Andre udgifter	-19	-	-19	-	-
Årets resultat	-254	3.928	3.595	6.965	-6.319
Der disponeres således:					
Overført til/fra egenkapital	-254	3.083	2.727	5.196	-7.742
Overført til staten	-	845	868	1.769	1.423
	-254	3.928	3.595	6.965	-6.319

Balance (mio. kr.)	2017	2016	2015	2014	2013
Aktiver					
Valutareserveaktiver	465.333	459.040	440.593	460.901	477.120
Pengepolitiske udlån	-	-	325	35.039	23.145
Andre udlån	2.094	3.530	3.177	2.544	2.475
Indenlandske obligationer	32.935	32.926	32.887	33.687	33.960
Andre aktiver	2.856	2.444	4.705	4.302	10.525
Aktiver i alt	503.218	497.940	481.687	536.473	547.225
Passiver					
Seddel- og møntomløb	70.997	70.923	70.166	67.338	66.491
Pengepolitiske indlån	189.967	201.796	145.128	155.078	227.358
Staten	134.689	111.772	158.244	214.869	163.376
Valutareservegæld	3.540	3.004	3.084	3.345	3.125
Andre forpligtelser	30.312	36.478	34.181	27.687	23.915
Forpligtelser i alt	429.505	423.973	410.803	468.317	484.265
Egenkapital i alt	73.713	73.967	70.884	68.156	62.960
Passiver i alt	503.218	497.940	481.687	536.473	547.225

Nøgletal	2017	2016	2015	2014	2013
Valutareserven (mio. kr.)	461.793	456.036	437.509	457.556	473.995
Penge- og realkreditinstitutternes nettostilling over for Nationalbanken (mio. kr.)	189.967	201.796	144.803	120.039	204.213
Ændring i seddel- og møntomløb (pct.)	0,1	1,1	4,2	1,3	1,0
Egenkapitaludvikling (pct.)	-0,3	4,3	4,0	8,3	-11,0
Gns. antal medarbejdere omregnet til fuldtid	395	451	468	476	528

Ledelsens regnskabsberetning

Årets resultat udviser et underskud på 254 mio. kr. mod et overskud på 3.928 mio. kr. i 2016.

Udviklingen i årets resultat i forhold til sidste år skyldes særligt en nedgang i resultatet af finansielle porteføljer på 3,2 mia. kr.

Nettorenteudgiften af de udenlandske nettotilgodehavender inklusive udbytter var -2.241 mio. kr., hvilket er et fald på 989 mio. kr. i forhold til 2016.

Kursreguleringer af de udenlandske nettotilgodehavender har bidraget positivt med samlet 1.458 mio. kr. fordelt med 578 mio. kr. på valutakursregulering og 879 mio. kr. på børskursregulering.

Værdireguleringen af guld har medført et tab på 271 mio. kr. som følge af, at prisen på guld i kroner er faldet siden ultimo 2016.

Det gennemsnitlige indlån fra banker og realkreditinstitutter steg fra 152 mia. kr. til 192 mia. kr. Dette sammenholdt med, at indskudsbevisrenten har været fastholdt på -0,65 pct. i løbet af 2017, medførte, at renteindtægten fra de pengepolitiske modparter steg med 253 mio. kr. til 1.072 mio. kr. i forhold til 2016. Det gennemsnitlige indestående på statens løbende konto faldt til 129 mia. kr., hvilket medførte en nedgang i renteindtægten på 112 mio. kr.

Resultatbidraget fra den indenlandske fondsbeholdning udgør 195 mio. kr. mod 435 mio. kr. sidste år.

Der er ikke konstateret kredittab på bankens engagementer med de pengepolitiske modparter eller på

andre eksterne placeringer i 2017, og der vurderes ikke at være behov for at hensætte til imødegåelse heraf ved udgangen af året.

Bankens samlede driftsomkostninger inkl. afskrivninger er steget med 85 mio. kr. til 792 mio. kr. i forhold til 2016.

Personaleomkostninger er faldet med 30 mio. kr. til 356 mio. kr., som følge af at antallet af medarbejdere er faldet fra 451 til 395 fuldtidsansatte. Det skyldes primært effekten af større organisatoriske beslutninger og særligt den gennemførte outsourcing af it-opgaver. Endvidere har nedlukningen af seddel- og møntproduktionen ultimo 2016 reduceret antallet af medarbejdere.

Omkostninger til indkøb af sedler og mønter er faldet med 26 mio. kr. til 19 mio. kr., hvilket afspejler, at banken i 2017 kun har indkøbt nye mønter til cirkulation. Banken forventer tidligst fra 2019 at indkøbe sedler fra ny ekstern seddelleverandør.

Andre omkostninger er steget med 115 mio. kr. til 356 mio. kr. sammenlignet med 2016. Det skyldes særligt to forhold:

- Banken er som følge af outsourcing i gang med at reorganisere it-området. Der har som følge heraf været øgede udgifter til it-drift og udviklingsopgaver samt indkøb af hardware og software, ligesom transformation og transition samt it-sikkerhed har trukket en del ressourcer.
- Der er igangsat større bygningsrenoveringsprojekter af Nationalbankens bygning, hvor en række bygningsdele udskiftes.

Af- og nedskrivninger på materielle og immaterielle anlægsaktiver andrager 62 mio. kr. mod 36 mio. kr. i 2016, hvilket primært skyldes, at banken i 2016 havde en indtægt i forbindelse med salget af ejendommen Niels Juels Gade 7.

Banken havde i 2017 andre indtægter på 19 mio. kr., primært som følge af tilbagebetalt ejendomsskat, og andre udgifter på også 19 mio. kr. vedrørende udbetaling af møntningsgevinst på erindringsmønten "Guldbryllup 2017".

Resultatdisponering

Årets underskud på 254 mio. kr. dækkes af en overførsel fra Nationalbankens Sikringsfond. Der overføres således i 2017 ikke en resultatandel til staten. Egenkapitalen udgør herefter 73.713 mio. kr.

Ledelsespåtegning

Direktionen har i dag behandlet og godkendt årsregnskabet for Danmarks Nationalbank 2017.

Årsregnskabet aflægges efter lov om Danmarks Nationalbank.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Danmarks Nationalbanks aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af Danmarks Nationalbanks aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017.

København, den 27. februar 2018

Direktionen

Lars Rohde
formand

Per Callesen

Hugo Frey Jensen

Den interne revisions revisorpåtegning

Til Repræsentantskabet

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Danmarks Nationalbanks aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af Danmarks Nationalbanks aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017 i overensstemmelse med lov om Danmarks Nationalbank.

Hvad har vi revideret

Danmarks Nationalbanks årsregnskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017 omfatter resultatopgørelse, balance, noter og anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om Danmarks Nationalbank. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et regnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om Danmarks Nationalbank. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Den udførte revision

Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision. Dette kræver, at vi planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at regnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

Revisionen har omfattet en vurdering af ledelsens tilrettelagte forretningsgange og interne kontroller, der er relevante for ledelsens udarbejdelse af et retvisende regnskab, herunder en vurdering af risikoen for væsentlig fejlinformation. Revisionen har endvidere omfattet en vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet.

Vi har udført revision af de væsentligste og risikofyldte områder, og det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

København, den 27. februar 2018

Bethina Hamann
Statsautoriseret revisor

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til Repræsentantskabet

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Danmarks Nationalbanks aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af Danmarks Nationalbanks aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017 i overensstemmelse med lov om Danmarks Nationalbank.

Hvad har vi revideret

Danmarks Nationalbanks årsregnskab for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017 omfatter resultatopgørelse, balance, noter og anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi udførte vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision (ISA) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit Revisors ansvar for revisionen af regnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Uafhængighed

Vi er uafhængige af Danmarks Nationalbank i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i overensstemmelse med IESBA's etiske regler.

Udtalelse om ledelsens regnskabsberetning

Ledelsen er ansvarlig for regnskabsberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke regnskabsberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om regnskabsberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse regnskabsberetningen og i den forbindelse overveje, om regnskabsberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om regnskabsberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om Danmarks Nationalbank.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at regnskabsberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om Danmarks Nationalbank. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i regnskabsberetningen.

Ansvar for regnskabet og revisionen

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om Danmarks Nationalbank. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Danmarks Nationalbanks evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Danmarks Nationalbank, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

- Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA

og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med ISA og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Danmarks Nationalbanks interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Danmarks Nationalbanks evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom

i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Danmarks Nationalbank ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

København, den 27. februar 2018

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 3377 1231

Erik Stener Jørgensen

Statsautoriseret revisor
mne9947

Christian F. Jakobsen

Statsautoriseret revisor
mne16539

Underskrifter

Nærværende regnskab, der er revideret på den i bankens reglement foreskrevne måde, er tiltrådt af repræsentantskabet på mødet den 13. marts 2018.

Repræsentantskabet består pr. 1. marts 2018 af

Søren Bjerre-Nielsen, formand	Christian Schultz, næstformand	
Per Bank	Eva Berneke	Barbara Bertelsen
Morten Bødskov	Kristian Thulesen Dahl	Michael Dithmer
Pelle Dragsted	Asger Enggaard	Josephine Fock
Peter Gæmelke	Kristian Hundebøll	Bent Jensen
Claus Jensen	Jacob Jensen	Henrik Sass Larsen
Michael Møller	Joachim B. Olsen	Anja Philip
Lizette Risgaard	Bente Sorgenfrey	Anne Hedensted Steffensen
Peter Skaarup	Gitte Pugholm Aabo	

Anvendt regnskabspraksis

Generelt

Danmarks Nationalbanks årsregnskab for 2017 er aflagt i overensstemmelse med lov om Danmarks Nationalbank. Denne regnskabspraksis er i det væsentlige i overensstemmelse med god regnskabspraksis for europæiske centralbanker inden for euroområdet. Forskellen vedrører hovedsageligt urealiserede kursreguleringer, som i Nationalbankens årsregnskab medtages i resultatopgørelsen.

Hovedprincipperne for regnskabet indhold er økonomisk realitet. Virkningen af transaktioner og begivenheder indregnes, når de finder sted, og de registreres og præsenteres i årsregnskabet for det år, de vedrører. Årsregnskabet indeholder alle væsentlige og relevante forhold. Værdiændringer vises uanset indvirkning på resultat og egenkapital, og indregnings- og værdiansættelsesmetoder anvendes ensartet på samme kategori af forhold. Ved første indregning værdiansættes aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende værdiansættes aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost.

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter valutakursen på transaktionsdagen. På balancedagen omregnes finansielle aktiver og forpligtelser i fremmed valuta til balancedagens kurs. Såvel realiserede som urealiserede gevinster og tab indregnes i resultatopgørelsen.

Som konsekvens af beslutningen om outsourcing af produktion af sedler og mønter til ekstern leverandør har Nationalbanken valgt at vise omkostninger

til sedler og mønter som en særskilt regnskabspost i resultatopgørelsen. For at give et mere retvisende billede af udviklingen i omkostninger til indkøb af sedler og mønter er der i denne forbindelse foretaget reklassifikation af sammenligningstallene for 2016. Omkostninger vedrørende materialer til seddel- og møntproduktion, som i 2016 fremgik under noten "Andre omkostninger", er som følge heraf flyttet til noten "Omkostninger til sedler og mønter". Reklassifikationen har ingen betydning for resultatet eller egenkapitalen.

Bortset herfra er principperne for og klassificeringen af regnskabet poster uændret i forhold til sidste år.

Resultatopgørelsen

Nettorenter mv.

Renteindtægter og -udgifter omfatter ud over rente af rentebærende fordringer og forpligtelser tillige løbetidsforkortelse af obligationsbeholdningerne, gebyrer, over- og underkurs på skatkammerbeviser og indskudsbeviser, udbytter fra Exchange Traded Funds samt terminspræmier af fonds- og valutaterminsforretninger.

Kursreguleringer mv.

Kursreguleringer omfatter såvel børskursreguleringer som valutakursreguleringer vedrørende finansielle tilgodehavender og forpligtelser og guld. Såvel realiserede som urealiserede gevinster og tab indregnes i resultatopgørelsen.

Udbytte og avancer af anlægsaktier mv.

Udbytte og avancer af anlægsaktier mv. omfatter modtagne aktieudbytter, avancer ved salg af anlægsaktier mv. samt op- og nedskrivninger. Udbytterne medtages i det år, hvori de deklareres.

Andre indtægter

Andre indtægter omfatter indtægter hidrørende fra Nationalbankens salg af mønter og medaljer samt øvrige indtægter, som ikke vedrører Nationalbankens primære aktiviteter, eller som ikke er årligt tilbagevendende.

Omkostninger

Personaleomkostninger omfatter lønninger og vederlag, herunder bidrag til pension og understøttelser mv., uddannelsesomkostninger og andre personaleomkostninger. Omkostninger til sedler og mønter omfatter omkostninger til indkøb af sedler og mønter produceret af eksterne leverandører. Andre omkostninger omfatter drift af Nationalbankens ejendomme, it-drift og øvrige omkostninger.

Andre udgifter

Andre udgifter omfatter udgifter, som ikke vedrører Nationalbankens primære aktiviteter, eller som ikke er årligt tilbagevendende.

Balancen

Guld

Guld værdiansættes til den dagsværdi, der gælder på balancedagen.

Finansielle tilgodehavender og forpligtelser

Finansielle tilgodehavender og forpligtelser noteret på aktive markeder værdiansættes til dagsværdi.

Beholdning af Exchange Traded Funds samt aktiefutures, der indgår i posten "Fordringer på udlandet", er noteret på et aktivt marked, hvorfor dagsværdien er baseret på noterede priser.

For obligationsbeholdninger i et mindre aktivt eller ikke aktivt marked, der indgår i posterne "Fordringer på udlandet" og "Indenlandske obligationer", er dagsværdien modelberegnet baseret på estimations- og vurderingsteknikker, der tager hensyn til nylige transaktioner i lignende instrumenter, beholdningernes diskonterede betalingsstrømme samt relevant rentekurve baseret på markedsbetingelser, der eksisterede på balancedagen.

Pengepolitiske mellemværender, herunder indskudsbeviser samt øvrige udlån og indlån, værdiansættes til nominel værdi.

Tilbagekøbsforretninger og udlån af værdipapirer mv.

Værdipapirer solgt i forbindelse med en samtidig aftale om tilbagekøb samt udlånte værdipapirer indgår i Nationalbankens respektive beholdninger.

Anlægsaktier mv.

Anlægsaktier og lignende investeringer samt kapitalandele i associerede virksomheder (virksomheder, hvor ejerandel eller stemmeretsandel er 20 pct. eller derover) værdiansættes til anskaffelsesværdien, medmindre dagsværdien er lavere.

Materielle og immaterielle anlægsaktiver

Materielle og immaterielle anlægsaktiver omfatter Nationalbankens ejendomme, bygningstekniske anlæg (elevatorer, elinstallationer mv.), produktionstekniske anlæg (seddel- og møntsortering), kontorinventar og biler, hardware og software samt anlægsaktiver under udførelse.

Anlægsaktiver medtages i balancen og værdiansættes til anskaffelsesprisen fratrasket akkumulerede af- og nedskrivninger.

Aktiver med en anskaffelsesværdi på under 100.000 kr. pr. enhed udgiftsføres i anskaffelsesåret.

På anlægsaktiverne foretages lineære pro anno-afskrivninger over aktiverens forventede økonomiske levetid.

- Bankejendomme 100 år
- Øvrige ejendomme 25-50 år
- Bygningsforbedringer 25 år
- Bygningstekniske anlæg 10-25 år
- Produktionstekniske anlæg 5-10 år
- Hardware og software 3-5 år
- Øvrige maskiner og inventar 3-5 år

Anlægsaktiver under udførelse omfatter afholdte omkostninger til ikke færdiggjorte materielle anlægsaktiver samt immaterielle udviklingsprojekter. Omkostningerne overføres til de relevante anlægsgrupper, når aktiverne tages i brug.

Fortjeneste/tab ved salg af anlægsaktiver indregnes i resultatopgørelsen under af- og nedskrivninger og opgøres som forskellen mellem salgspriisen og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet.

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter bl.a. tilgodehavende renter, positiv nettoværdi af sikringsinstrumenter i form af uafviklede valutaforretninger og andre afledte finansielle instrumenter opgjort pr. instrumenttype samt forudbetalte omkostninger.

Afledte finansielle instrumenter som fonds- og valutaterminsforretninger, rente- og valutaswaps mv. værdiansættes til den dagsværdi, der gælder på balancedagen.

Seddel- og møntomløb

Seddel- og møntomløb værdiansættes til pålydende værdi.

Andre passiver

Andre passiver omfatter bl.a. skyldige omkostninger, negativ nettoværdi af sikringsinstrumenter i form af uafviklede valutaforretninger og andre afledte finansielle instrumenter opgjort pr. instrumenttype samt uafdækkede pensionsforpligtelser, forpligtelser i form af understøttelses- og fratrædelsesgodtgørelser og andre hensatte forpligtelser vedrørende afgivne garantier.

Afledte finansielle instrumenter som fonds- og valutaterminsforretninger, rente- og valutaswaps mv. værdiansættes til den på balancedagen gældende dagsværdi.

Eventualforpligtelser

Andre forpligtelser vedrørende afgivne garantier værdiansættes til den skønnede værdi af betalingsforpligtelsen.

Pensionsforpligtelser

For bidragsbaserede pensionsordninger udgiftsføres de løbende præmiebetalinger til pensionsforsikrings-selskaber i resultatopgørelsen, og pensionsforpligtelsen overgår herefter til pensionsforsikringsselskaberne.

For ydelsesbaserede pensionsordninger hensættes ikke-afdækkede pensionstilsagn opgjort efter aktuarmæssige principper i Nationalbankens regnskab. lutaterminsforretninger, rente- og valutaswaps mv. værdiansættes til den på balancedagen gældende dagsværdi.

Resultatopgørelse

1.000 kr.	Note	2017	2016
Nettorenteindtægter mv.:	1		
Rente af udenlandske nettotilgodehavender		-2.391.446	-1.370.336
Udbytte af Exchange Traded Funds		150.892	118.469
Rente af pengepolitiske ud- og indlån samt indskudsbeviser	2	1.071.744	818.959
Rente af indenlandske obligationer		31.850	126.791
Rente af statens indlån		188.062	300.096
Rente af andre indenlandske ud- og indlån		98.054	-44.667
Provision og andre indtægter		268	184
Nettorenteindtægter mv. i alt		-850.576	-50.504
Kursreguleringer mv.:			
Værdiregulering af guld	3	-270.926	2.000.763
Kursregulering af valutamellemværender	4	1.457.599	1.415.034
Kursregulering af indenlandske obligationer		163.143	307.827
Kursreguleringer mv. i alt		1.349.816	3.723.624
Resultat af finansielle porteføljer		499.240	3.673.120
Udbytte og avance af anlægsaktier mv.	5	38.708	957.294
Andre indtægter	6	19.055	4.083
Omkostninger:			
Personaleomkostninger	7	355.992	385.853
Omkostninger til sedler og mønter	8	19.484	45.048
Andre omkostninger	9	354.519	239.561
Omkostninger i alt		729.995	670.462
Af- og nedskrivninger på materielle og immaterielle anlægsaktiver	10	61.531	36.465
Andre udgifter	11	19.000	-
Årets resultat		-253.523	3.927.570
Disponering af årets resultat:			
Henlæggelse til/overført fra sikringsfond		-253.523	3.083.026
Overførsel til staten		-	844.544
		-253.523	3.927.570

Balance

1.000 kr.	Note	2017	2016
Aktiver			
Guld	12	17.220.284	17.491.210
Fordringer på udlandet	13	432.791.272	424.894.336
Fordringer på IMF mv.	14	15.321.367	16.654.593
Tilg.hav. vedr. penge- og realkreditinstitutters Target-konti i ECB		52.238	55.209
Pengepolitiske udlån	15	-	-
Andre udlån	16	2.093.543	3.529.665
Indenlandske obligationer	17	32.934.635	32.925.695
Anlægsaktier mv.	18	184.063	184.063
Materielle og immaterielle anlægsaktiver	19	640.460	646.088
Andre aktiver	20	1.954.329	1.532.360
Periodeafgrænsningsposter		25.365	26.922
Aktiver i alt		503.217.556	497.940.141
Passiver			
Seddelomløb	21	64.963.681	64.913.157
Møntomløb	21	6.033.306	6.010.395
Pengepolitiske indlån			
Nettoindestående på folio- og afviklingskonti	22	28.259.418	28.918.744
Indskudsbeviser		161.708.000	172.877.000
Andre indlån	23	16.333.262	15.384.686
Staten	24	134.688.844	111.772.459
Forpligtelser over for udlandet	25	3.539.741	3.003.581
Modpost til tildelte særlige trækingsrettigheder i IMF	26	13.540.981	14.512.242
Andre passiver	27	436.891	6.580.922
Forpligtelser i alt		429.504.124	423.973.186
Grundfond		50.000	50.000
Reservefond		250.000	250.000
Sikringsfond		73.413.432	73.666.955
Egenkapital i alt	28	73.713.432	73.966.955
Passiver i alt		503.217.556	497.940.141
Afledte finansielle instrumenter til omlægning af valutaeksponering	29		
Andre afledte finansielle instrumenter	30		
Eventualforpligtelser	31		
Udlåns- og købsforpligtelser over for IMF	32		
Pensionsforpligtelser	33		

Noter

Note 1 – Nettorenteindtægter

En stor del af valutareserven forrentes som i tidligere år med negative renter. De samlede nettorenteindtægter faldt fra -51 mio. kr. i 2016 til -851 mio. kr. i 2017.

Nettorenteindtægter og udbytte vedrørende udenlandske nettotilgodehavender faldt med -989 mio. kr. til -2.241 mio. kr. I nettorenteindtægterne indgår negative løbetidsforkortelser på 1,8 mia. kr.

Nationalbankens pengepolitiske renter var uændrede i 2017. Det gennemsnitlige nettoindlån fra de pengepolitiske modparter udgjorde 192 mia. kr. i 2017. Som følge af sammensætningen af nettoindlån og renteutviklingen havde Nationalbanken en nettorenteindtægt på 1.072 mio. kr. af disse mellemværender. I 2016 udgjorde det

gennemsnitlige nettoindlån fra institutterne 152 mia. kr., og Nationalbanken havde en nettorenteindtægt heraf på 819 mio. kr.

Staten har i 2017 haft et gennemsnitligt indestående på 129 mia. kr. (2016: 147 mia. kr.). Denne nedgang har medført et fald i renteindtægten på 112 mio. kr.

Rente af indenlandske obligationer faldt med 95 mio. kr. til 32 mio. kr. i 2017.

Rente af andre indenlandske ud- og indlån steg med 143 mio. kr. til en samlet nettoindtægt på 98 mio. kr. som følge af ændrede rentevilkår.

Note 2 – Rente af pengepolitiske ud- og indlån samt indskudsbeviser

1.000 kr.	2017	2016
Rente af pengepolitiske udlån	11	165
Rente af indskudsbeviser	1.071.733	818.794
	1.071.744	818.959

Note 3 – Værdiregulering af guld

Værdiregulering af guld har givet et tab på 271 mio. kr., hvilket skyldes et fald i guldprisen omregnet til danske kroner på i alt 1,6 pct.

Note 4 – Kursregulering af valutamellemværender

1.000 kr.	2017	2016
Børskursregulering	879.286	2.696.809
Valutakursregulering	578.313	-1.281.775
	1.457.599	1.415.034

Note 5 – Udbytte og avance af anlægsaktier mv.

1.000 kr.	2017	2016
Bank for International Settlements	23.435	17.261
Danmarks Skibskredit A/S	-	73.729
	23.435	90.990
Avancer vedrørende anlægsaktier mv.	15.273	866.304
	38.708	957.294

Note 6 – Andre indtægter

1.000 kr.	2017	2016
Salg af mønter og medaljer	1.796	4.083
Tilbagebetalt ejendomsskat 2014-16	16.681	-
Udbytte af kapitalandele i kommercielle selskaber	313	-
Øvrige indtægter	265	-
	19.055	4.083

Skat har i 2017 ændret ejendomsvurderingen af Nationalbankens bygning. Som følge heraf er der tilbagebetalt ejendomsskat for perioden 2014-16.

Note 7 – Personaleomkostninger

1.000 kr.	2017	2016
Lønninger og honorarer	284.069	310.917
Pensionsbidrag og understøttelser	49.546	52.974
Uddannelsesomkostninger	5.982	7.202
Øvrige personaleomkostninger	16.395	14.760
	355.992	385.853
Heraf vederlag til ledelsen:		
Direktionen, løn	9.906	9.728
Direktionen, pensionsbidrag	1.818	1.785
Bestyrelsen og repræsentantskabet	932	925
	12.656	12.438
Løn til direktionen fordeler sig således:		
Lars Rohde, formand	3.516	3.454
Per Callesen	3.195	3.137
Hugo Frey Jensen	3.195	3.137
	9.906	9.728
Honorar til bestyrelsen og repræsentantskabet fordeler sig således:		
Formanden for bestyrelsen og repræsentantskabet	119	117
Næstformanden for bestyrelsen	89	87
Næstformanden for repræsentantskabet	47	35
Øvrige bestyrelsesmedlemmer, i alt (56 t. kr. pr. medlem pr. år)	278	286
Øvrige repræsentantskabsmedlemmer, i alt (23 t. kr. pr. medlem pr. år)	399	400
	932	925

Der er ikke etableret bonusordninger i Danmarks Nationalbank.

Der var gennemsnitligt 395 medarbejdere omregnet til fuldtid i 2017 (2016: 451).

Note 8 – Omkostninger til sedler og mønter

1.000 kr.	2017	2016
Møntindkøb	19.484	8.714
Seddelindkøb	-	36.334
	19.484	45.048

Omkostninger vedrørende sedler og mønter omfatter de samlede udgifter til ekstern leverandør, hvortil produktionen er outsourcet. I 2017 udgør omkostningen 19,5 mio. kr., som dækker produktion og transport af

mønter, der er outsourcet til Mint of Finland. Sammenligningstallene er reklassificeret fra noten "Andre omkostninger". Disse omfattede i 2016 udelukkende materialer til seddel- og møntproduktion.

Note 9 – Andre omkostninger

1.000 kr.	2017	2016
Ejendommenes drift	93.245	52.996
It-omkostninger	190.916	138.949
Øvrige omkostninger	70.358	47.616
	354.519	239.561

Note 10 – Af- og nedskrivninger på materielle og immaterielle anlægsaktiver

1.000 kr.	2017	2016
Ejendomme	13.960	14.692
Maskiner og andre driftsmidler	3.127	9.117
Hardware og software	42.640	35.956
Nedskrivning af anlægsaktiver	19	6.992
	59.746	66.757
Nettoavance ved afhændelse af anlægsaktiver	-1.785	30.292
	61.531	36.465

Note 11 – Andre udgifter

Udgiften vedrører udbetaling i forbindelse med udgivelsen af en erindringsmønt i anledning af Hendes Majestæt Dronning Margrethe og Hans Kongelige Højhed Prins Henriks guldbryllop den 10. juni 2017. De 19 mio. kr. er

udbetalt ligeligt til Erhvervsstyrelsen og Dronning Margrethes og Prins Henriks Fond, hvor de skal anvendes til almennyttige formål.

Note 12 – Guld

Værdien af beholdningen udgjorde 17,2 mia. kr. ved årets udgang mod 17,5 mia. kr. året før. Faldet skyldes, at prisen

på guld regnet i kroner faldt med 1,6 pct. i løbet af 2017. Guldbeholdningen udgør uændret 66.550 kg.

Note 13 – Fordringer på udlandet

1.000 kr.	2017	2016
Udenlandske obligationer	140.669.763	245.269.111
Exchange Traded Funds i virksomhedsobligationer	8.082.493	8.119.828
Tilgodehavender i centralbanker og overnationale institutioner	281.713.445	129.071.228
Tilgodehavender i udenlandske forretningsbanker	1.925.127	1.984.984
Tilgodehavender vedrørende gensidig kontant sikkerhedsstillelse	56.209	4.976.587
Margintilgodehavender vedrørende futures	344.235	530.918
Repopforretninger med sikkerhed i udenlandske obligationer	-	34.941.680
	432.791.272	424.894.336

Udenlandske obligationer omfatter primært statsobligationer udstedt i euroområdet og instrumenter udstedt af Bank for International Settlements.

Tilgodehavender i centralbanker, overnationale institutioner og udenlandske forretningsbanker omfatter placeringer på anfordring og usikrede indskud.

Tilgodehavenderne vedrørende gensidig sikkerhedsstillelse hidrører fra sikkerhedsstillelse i euro på bankens valutaaftaler.

Tilgodehavender vedrørende futures omfatter dels marginindestående, dels udestående margin på de underliggende aktiver. Den samlede eksponering mod aktiefutures udgør 7,1 mia. kr., mens eksponeringen mod bondfutures udgør 4,9 mia. kr. De fremgår af note 30.

Sikrede udlån i form af reverse repoforretninger sker med sikkerhed i udenlandske stats- og statsgaranterede obligationer. Der var ingen reverse repoforretninger ultimo 2017.

Fordeling på kreditvurdering

2017 (mio. kr.)	I alt	EUR	USD	JPY	Øvrige
- Heraf AAA	314.555	308.268	1.971	-	4.316
- Heraf AA+ til AA-	42.303	37.020	5.281	0	2
- Heraf A+ til A-	19.641	3.368	2.136	14.137	0
- Heraf BBB+ til BBB-	9.118	8.492	626	-	-
- Heraf BB+ til BB-	31	-	31	-	-
- Heraf mellemværender uden kreditvurdering	47.143	19.726	27.374	-	43
	432.791	376.874	37.419	14.137	4.361

2016 (mio. kr.)	I alt	EUR	USD	JPY	Øvrige
- Heraf AAA	163.843	158.976	1.063	-	3.804
- Heraf AA+ til AA-	113.385	51.714	61.576	0	95
- Heraf A+ til A-	34.473	33.698	756	18	1
- Heraf BBB+ til BBB-	8.503	8.288	215	-	0
- Heraf BB+ til BB-	560	-	560	-	-
- Heraf mellemværender uden kreditvurdering	104.130	57.893	46.204	-	33
	424.894	310.569	110.374	18	3.933

Eksponeringen er indplaceret efter laveste kreditvurdering fra henholdsvis Fitch, Moody's og S&P. Mellemværender uden kreditvurdering omfatter værdipapirer udstedt af og

indskud hos Bank for International Settlements samt beholdning af Exchange Traded Funds.

Note 14 – Fordringer på IMF mv.

	2017 (1.000 SDR)	2017 (1.000 kr.)	2016 (1.000 SDR)	2016 (1.000 kr.)
Danmarks kvote i IMF	3.439.400	30.410.487	3.439.400	32.591.754
IMF's indestående i Nationalbanken	3.353.490	29.650.888	3.373.490	31.967.192
Reservestilling over for IMF	85.910	759.599	65.910	624.562
Beholdning af særlige trækingsrettigheder i IMF	1.429.927	12.643.127	1.440.355	13.648.806
Udlån	216.997	1.918.641	251.290	2.381.225
	1.732.834	15.321.367	1.757.555	16.654.593

Fordringer på IMF udgjorde pr. 31. december 15.321 mio. kr. mod 16.655 mio. kr. ultimo 2016. Kursen på SDR er ultimo året 8,8418 (ultimo 2016: 9,4760).

Reservestillingen over for IMF er den indbetalte del af Danmarks kvote i IMF og udgøres af forskellen mellem kvote og indeståendet på IMF's konto i danske kroner. IMF's indestående i Nationalbanken repræsenterer IMF's trækingsret.

Reservestillingen udgør pr. 31. december 2017 86 mio. SDR, svarende til 760 mio. kr. Danmarks kvote på 3.439 mio. SDR (30.410 mio. kr.) er uændret, siden IMF's kvotereform fra 2010 trådte i kraft i 2016, mens

reservestillingen over for IMF er steget med 20 mio. SDR, hvilket er et udtryk for, at IMF i 2017 har udnyttet en større del af trækingsretten på kvoten.

Nationalbankens beholdning af særlige trækingsrettigheder i IMF (SDR) udgjorde pr. 31. december 2017 1.430 mio. SDR (12.643 mio. kr.) – et fald på knap 10 mio. SDR siden 2016.

Et beløb svarende til IMF's akkumulerede tildelinger af SDR til Danmark indgår som en forpligtelse i regnskabet og fremgår af note 26 "Modpost til tildelte særlige trækingsrettigheder i IMF".

Udlån under IMF

	2017 (1.000 SDR)	2017 (1.000 kr.)	2016 (1.000 SDR)	2016 (1.000 kr.)
Udlån til PRG Trust	36.697	324.465	37.390	354.308
Bilaterale udlån under låneaftalen fra 2009	-	-	32.600	1.717.999
Udlån under New Arrangements to Borrow	180.300	1.594.176	181.300	308.918
	216.997	1.918.641	251.290	2.381.225

Udlån til PRGT (Poverty Reduction and Growth Trust) andrager 37 mio. SDR (324 mio. kr.). I løbet af 2017 er der afdraget 0,7 mio. SDR.

Udlån under bilateral låneaftale fra 2009: Aftalen udløb 31. oktober 2013, og der er ikke ydet nye lån i 2017. De bilaterale udlån under aftalen er fuldt tilbagebetalt i løbet af 2017.

Udlån under NAB-aftalen (New Arrangements to Borrow) andrager 180 mio. SDR (1.594 mio. kr.). Der er i 2017 ydet nye lån for 25 mio. SDR samt afdraget 26 mio. SDR, et nettofald på 1 mio. SDR.

Der henvises i øvrigt til note 32 for oversigt over udlåns- og købsforpligtelser over for IMF.

Note 15 – Pengepolitiske udlån

Værdien af pengepolitiske udlån har gennem 2017 i gennemsnit været på 22,7 mio. kr. Der var ingen udlån pr. 31. december 2017.

Note 16 – Andre udlån

1.000 kr.	2017	2016
Pengeinstitutter, udlån kontantdepoter	2.093.543	3.113.115
Pengeinstitutter, gensidig kontant sikkerhedsstillelse	-	416.475
Øvrige udlån	-	75
	2.093.543	3.529.665

Note 17 – Indenlandske obligationer

1.000 kr.	2017	2016
Realkreditobligationer mv.	32.186.973	31.572.460
Skibskreditobligationer	747.662	1.353.235
	32.934.635	32.925.695

Note 18 – Anlægsaktier mv.

1.000 kr.	2017	2016
Anlægsaktier og lignende investeringer	122.503	122.503
Kapitalandele i associerede virksomheder	61.560	61.560
	184.063	184.063

Bankens beholdning af aktier mv. har pr. 31. december 2017 en skønnet markedsværdi på ikke under 2,1 mia. kr.

Anlægsaktier og lignende investeringer består af kapitalindskud i ECB og aktier i Bank for International Settlements samt andele i SWIFT, hvorom der kan oplyses følgende særlige forhold:

Ifølge artikel 28 i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker, ESCB, er de nationale centralbanker i ESCB de eneste indskydere af kapitalen i Den Europæiske Centralbank, ECB. Indskuddene bestemmes af andele, der er fastsat i overensstemmelse med artikel 29. Som følge af at Danmark ikke deltager i euroområdet, gælder overgangsbestemmelserne i artikel 47. Derfor skal

Nationalbanken indbetale 3,75 pct. af sit kapitalindskud til ECB som bidrag til ECB's driftsomkostninger. Som centralbank uden for euroområdet er Nationalbanken hverken berettiget til at modtage en andel af ECB's overskud eller forpligtet til at dække ECB's eventuelle tab. Nationalbankens andel af ECB's kapital udgør 161 mio. euro, heraf er indbetalt 6 mio. euro, svarende til 45 mio. kr.

Aktierne i Bank for International Settlements er indbetalt med 25 pct. af aktiernes nominelle værdi. Nationalbanken er forpligtet til at indbetale de resterende 75 pct. af den nominelle værdi af sin aktiebesiddelse, såfremt de måtte anmode herom. Denne betalingsforpligtelse udgør 32 mio. SDR, svarende til 284 mio. kr.

Kapitalandele i associerede virksomheder:

	Ejer- /stemmeretsandel	Egenkapitalandel	Resultatandel
VP Securities A/S, Weidekampsgade 14, København	24,2/24,2 pct.	83,3 mio. kr.	30,8 mio. kr.

Kilde: Tal ifølge årsrapport 2016.

Note 19 – Materielle og immaterielle anlægsaktiver

1.000 kr.	2017	2016
Ejendomme	486.611	502.483
Maskiner og andre driftsmidler	4.863	5.894
Hardware og software	94.845	100.164
Anlægsaktiver under udførelse	54.141	37.547
	640.460	646.088

Værdien af bankens ejendomme er ved den seneste offentlige ejendomsvurdering 850 mio. kr.

Note 20 – Andre aktiver

1.000 kr.	2017	2016
Markedsværdi af uafviklede valutaforretninger	663.995	-
Markedsværdi af uafviklede indenlandske fondsforretninger	9.580	7.051
Renteperiodisering	906.488	1.247.740
Kapitalandele i kommercielle selskaber	39.589	-
Forudbetalte omkostninger og andre tilgodehavender	332.362	274.568
Øvrige mindre poster	2.315	3.001
	1.954.329	1.532.360

Kapitalandele i kommercielle selskaber omfatter ejerandele modtaget i forbindelse med salg af andre aktiver.
Nationalbanken vil søge at afhænde aktieposten, idet

banken ikke ønsker at besidde ejerandele i konkurrenceudsatte selskaber med kommercielle formål.

Note 21 – Seddel- og møntomløb

Seddelomløb i 1.000 kr.	2017	2016
1.000 kr.	30.633.775	31.106.472
500 kr.	17.576.460	16.254.356
200 kr.	6.121.151	6.071.741
100 kr.	3.745.870	3.875.609
50 kr.	970.451	970.714
Ældre serier*)	5.469.414	6.235.519
Færøske sedler	446.560	398.746
	64.963.681	64.913.157

*) Sedler udstedt før seneste serie (2009).

Møntomløb i 1.000 kr.	2017	2016
20-kr.	2.552.046	2.545.732
10-kr.	1.211.134	1.204.487
5-kr.	604.247	601.459
2-kr.	543.112	542.210
1-kr.	367.165	366.308
50-øre	188.575	187.603
Ældre serier*)	386.857	388.172
Tema- og erindringsmønter på anden pålydende værdi	180.170	174.424
	6.033.306	6.010.395

*) Mønter udstedt før nuværende serier.

Note 22 – Nettoindestående på folio- og afviklingskonti

1.000 kr.	2017	2016
Indestående på folio- og afviklingskonti	213.243.402	251.404.539
Træk på foliokonti	184.983.984	222.485.795
	28.259.418	28.918.744

Pr. 31. december 2017 indestår Nationalbanken på fuld sikret basis over for VP Securities A/S med 20,7 mia. kr. (2016: 5,5 mia. kr.) og over for Finans Danmark

(Sumclearingen) med 189,8 mia. kr. (2016: 243,9 mia. kr.) i forbindelse med penge- og realkreditinstitutternes betalingsafviklinger med valør 2. januar 2018.

Note 23 – Andre indlån

1.000 kr.	2017	2016
Penge- og realkreditinstitutters indestående på euro-foliokonti	52.238	55.286
Pengeinstitutter, gensidig kontant sikkerhedsstillelse	670	-
Øvrige indlån	16.280.354	15.329.400
	16.333.262	15.384.686

Note 24 – Staten

Statens indeståender udgjorde pr. 31. december 2017 134.689 mio. kr. Staten modtager i 2017 ikke en andel af årets resultat.

Note 25 – Forpligtelser over for udlandet

Forpligtelserne består af kroneindeståender i Nationalbanken fra overnationale institutioner og andre

centralbanker. Af forpligtelsen udgør Europa-Kommissionens indestående 3.112 mio. kr.

Note 26 – Modpost til tildelte særlige trækingsrettigheder i IMF

Denne forpligtelse består af IMF's oprindelige tildelinger af særlige trækingsrettigheder til Danmark. De samlede tildelinger udgør 1.531 mio. SDR pr. 31. december 2017.

Der har ikke været ændringer i tildelingen af særlige trækingsrettigheder i 2017. Den aktuelle beholdning fremgår af note 14 "Fordringer på IMF mv."

Note 27 – Andre passiver

1.000 kr.	2017	2016
Markedsværdi af uafviklede valutaforretninger	-	4.196.409
Markedsværdi af andre afledte finansielle instrumenter i udenlandsk valuta	-	1.672.287
Renteperiodisering	249.119	514.899
Skyldige omkostninger	77.570	47.820
Skyldige lønrelaterede omkostninger	65.543	94.930
Andre forpligtelser	44.659	54.577
	436.891	6.580.922

Note 28 – Egenkapital

1.000 kr.	Grund- og reservefond	Sikringsfond	I alt
Egenkapital 1. januar 2017	300.000	73.666.955	73.966.955
Henlagt af årets resultat	-	-253.524	-253.524
Egenkapital 31. december 2017	300.000	73.413.431	73.713.431

Note 29 – Afledte finansielle instrumenter til omlægning af valutaeksponering

2017 (mio. kr.)	I alt	EUR	USD	JPY	Øvrige
Nettopositioner til markedsværdi					
Valutaterminsforretninger:					
Køb	85.796	70.376	13.817	-	1.603
Salg	-85.132	-13.959	-51.967	-14.264	-4.942
Uafviklede valutaspotforretninger:					
Køb	2	1	-	-	1
Salg	-2	-1	-	-	-1
Valuta- og renteswaps:					
Køb	-	-	-	-	-
Salg	-	-	-	-	-
	664	56.417	-38.150	-14.264	-3.339

2016 (mio. kr.)	I alt	EUR	USD	JPY	Øvrige
Nettopositioner til markedsværdi					
Valutaterminsforretninger:					
Køb	110.675	105.279	3.168	49	2.179
Salg	-114.871	-3.301	-106.934	-230	-4.406
Uafviklede valutaspotforretninger:					
Køb	2	1	-	-	1
Salg	-2	-1	-	-	-1
Valuta- og renteswaps:					
Køb	5.401	5.401	-	-	-
Salg	-7.073	-	-7.073	-	-
	-5.868	107.379	-110.839	-181	-2.227

Note 30 – Andre afledte finansielle instrumenter

2017 (mio. kr.)	I alt	DKK	EUR	USD
Hovedstole til markedsværdi				
Terminsforretninger, fonds:				
Køb	5.496	5.496	-	-
Salg	-	-	-	-
Futures, obligationer:				
Køb	5.632	-	980	4.652
Salg	721	-	-	721
Futures, aktier:				
Køb	7.074	-	3.161	3.913
Salg	-	-	-	-

2016 (mio. kr.)	I alt	DKK	EUR	USD
Hovedstole til markedsværdi				
Terminsforretninger, fonds:				
Køb	4.361	4.361	-	-
Salg	-	-	-	-
Futures, obligationer:				
Køb	-	-	-	-
Salg	20.986	-	7.513	13.473
Futures, aktier:				
Køb	7.520	-	3.706	3.814
Salg	-	-	-	-

Note 31 – Eventualforpligtelser

1.000 kr.	2017	2016
VP Securities A/S, andel af garantikapital	44.382	33.616
VP Securities A/S, garanti for andre kontoførende institutters fejl	20.271	15.296
Andre garantier	60	600
	64.713	49.512

Herudover har Nationalbanken indgået interventionsaftale med ECB samt swapaftaler med centralbanker.

Note 32 – Udlåns- og købsforpligtelser over for IMF

Nationalbankens maksimale yderligere udlåns- og købsforpligtelser over for IMF fremgår af nedenstående tabel. Den aktuelle krediteksponering fremgår af note 14.

	2017 (1.000 SDR)	2017 (1.000 kr.)	2016 (1.000 SDR)	2016 (1.000 kr.)
IMF's trækningsret på kvoten	3.353.490	29.650.888	3.373.490	31.967.192
Nationalbankens forpligtelse til at købe SDR	3.164.493	27.979.816	3.154.065	29.887.919
Udnyttet lånefacilitet for PRG Trust	463.303	4.096.435	462.610	4.383.692
Udnyttede lånefaciliteter for IMF i forbindelse med NAB-aftalen	1.449.460	12.815.835	1.415.860	13.416.689
Udnyttede lånefaciliteter for IMF i forbindelse med bilaterale udlån (2016-aftalen) *)	4.462.663	39.457.970	4.158.117	39.402.320
	12.893.409	114.000.944	12.564.142	119.057.812

*) Udnyttede lånefacilitet for IMF i forbindelse med bilaterale udlån (2016-aftalen), svarende til 5.300 mio. euro

IMF's trækningsret på kvoten er indeståendet på IMF's konto i Nationalbanken i danske kroner. Kontoen udgør den del af Danmarks kvote, som IMF stadig kan trække på, eksempelvis til finansiering af nye udlån. Pr. 31. december 2017 udgør saldoen 29.651 mio. kr. (3.353 mio. SDR), hvilket tillige fremgår af note 14.

Nationalbankens forpligtelse til at købe SDR: Som led i SDR-samarbejdet kan Nationalbanken blive anmodet om at forøge sin beholdning af SDR ved køb, indtil beholdningen udgør op til tre gange Nationalbankens akkumulerede tildeling af SDR på 1.531 mio. SDR, svarende til 4.594 mio. SDR. Den aktuelle beholdning af SDR udgør 1.430 mio. SDR, og det maksimale yderligere køb udgør således 3.164 mio. SDR, svarende til 27.980 mio. kr. Nationalbankens akkumulerede tildeling af SDR fremgår tillige af note 26.

Udnyttet lånefacilitet for PRG Trust: Det danske lånetilsagn blev forøget med 300 mio. SDR den 17. november 2016, og er pr. 31. december 2017 på i alt 500 mio. SDR, svarende til 4.421 mio. kr. Udlånet er garanteret af den danske stat. Det aktuelle udlån udgør 37 mio. SDR, hvorfor den udnyttede

andel pr. 31. december 2017 udgør 463 mio. SDR, svarende til 4.096 mio. kr.

Udnyttede lånefaciliteter for IMF i forbindelse med NAB-aftalen og bilaterale udlån 2009: Udlån under NAB-aftalen og under den bilaterale udlånsaftale fra 2009 må tilsammen ikke overstige kredittilsagnet under NAB-aftalen på 1.630 mio. SDR, svarende til 14.410 mio. kr. Da der er trukket 180 mio. SDR på NAB-aftalen, kan der maksimalt trækkes yderligere 1.449 mio. SDR på NAB-aftalen, svarende til 12.816 mio. kr. Alle træk under den bilaterale udlånsaftale fra 2009 er fuldt indfriet, og IMF kan ikke længere trække på lånetilsagnene.

Bilateral udlånsaftale (2016-aftalen): Den bilaterale låneaftale fra 2016 er en videreførelse af aftalen fra 2012. IMF kan låne op til et beløb svarende til modværdien af 5.300 mio. euro, svarende til 4.463 mio. SDR (39.458 mio. kr.) under denne aftale. Der er ikke trukket på aftalen, og det kan først blive aktuelt, når IMF's udlånskapacitet falder til under et niveau, der er fastsat af IMF's bestyrelse.

Note 33 – Pensionsforpligtelser

Nationalbankens nuværende og tidligere medarbejdere har enten en bidragsbaseret eller en ydelsesbaseret pensionsordning.

For bidragsbaserede pensionsordninger gælder, at banken udgiftsfører de løbende præmiebetalinger til pensionsforsikringsselskaberne. Når pensionsbidrag for disse ordninger er indbetalt til pensionsforsikringsselskaberne, har banken ingen yderligere pensionsforpligtelser over for disse ansatte.

For ydelsesbaserede pensionsordninger gælder, at banken er forpligtet til at sikre modtageren en bestemt pensionsydelse. I disse ordninger er det banken, der bærer risikoen med hensyn til fremtidig udvikling i rente, løn,

inflation, dødelighed mv. Banken er således forpligtet til at indbetale de nødvendige bidrag til sikring af, at pensionstilsagnene opfyldes.

Pensionsforpligtelser for de ydelsesbaserede ordninger beregnes som kapitalværdien af de fremtidige ydelser, som skal udbetales i henhold til ordningen. Pensionstilsagnene er primært baseret på lønnen på pensionstidspunktet. Kapitalværdien beregnes på grundlag af forudsætninger om den fremtidige udvikling i bl.a. lønniveau, rente, inflation og dødelighed.

De ydelsesbaserede ordninger er i al væsentlighed afdækket via Danmarks Nationalbanks Pensionskasse under afvikling.

Hovedtal for Pensionskassens regnskab er følgende:

Mio. kr.	2017	2016
Pensionsforpligtelser og øvrige gældsposter	3.640	3.445
Dagsværdi af Pensionskassens aktiver	4.648	4.657
Egenkapital i Pensionskassen	1.008	1.212
Solvenskrav i Pensionskassen	144	136

Andre ydelsesbaserede ordninger er afdækket i et pensionsforsikringsselskab.

Danmarks Nationalbank
Havnegade 5
1093 København K
www.nationalbanken.dk